

MONUMENT COMMEMORATIU AL SOLDAT DEL PUIG/ gener 2018

ESCOLA D'ARTS PLÀSTIQUES DE TORELLÓ- SERVEI MUNICIPAL

Un monument commemoratiu, sigui quina sigui la tècnica emprada per representar-lo, reforça la memòria històrica, actua com a emblema de divulgació i ret homenatge a afectats i supervivents. L'equip directiu de l'Escola d'Arts Plàstiques durant el curs 2016-2017 i al llarg del curs 2017-2018 n'entoma la direcció artística i la gestió per encàrrec de la Comissió del Soldat del Puig.

SOBRE L'ESCULTURA PÚBLICA

Des de l'Escola creiem que portar diferents formes d'art al carrer convida el vianant a la reflexió, al qüestionament i reforça la identitat. L'espai públic és molt més que cases, carrers i mobiliari urbà purament funcional. Observant l'espai urbà d'un poble se'n pot fer una anàlisi del seu caràcter. Creiem que el que ens envolta parla de nosaltres... Així com en l'interior d'una casa pots fer-te una idea de com és la gent que hi habita, possiblement d'un poble en pots esbrinar el tarannà general de la gent que hi viu.

Dins l'àmbit cultural i pedagògic, l'escultura pública és un benefici per a la població, però... Com la plantejem?

Per descomptat, no com una imposició, sinó que busquem el vincle, busquem la versió pedagògica i enriquidora de participar col·lectivament en un projecte artístic, busquem l'empatia de les persones que l'han de gaudir.

SOBRE EL MONUMENT COMMEMORATIU AL SOLDAT DEL PUIG

Una de les premisses en les quals es va basar l'equip que conforma la direcció artística va ser les paraules extretes de la mateixa comissió dels Soldat del Puig a l'hora de parlar del memorial. Paraules com "patiment", "sentiment d'oblit", "alguna cosa que falta", "el buit que deixa", "reconeixement". També vàrem prendre consciència que una instal·lació artística situada on va caure assassinat el soldat, un lloc apartat a la falda del Puigdessalit, era fàcil d'oblidar per la majoria de la població. Una idea prou consistent va començar a prendre forma en el moment d'adonar-nos que calia realitzar un mateix monument commemoratiu dividit en dues parts. La idea i el símbol de "l'una busca l'altra" així com les famílies busquen a qui falta. En aquest punt, amb el tarannà conceptual que busca l'Escola d'Arts Plàstiques, diferents preceptes com "buit", "falta", "territori", "lloc", "reconèixer", "fer visible", "omplir", varen començar a traduir-se en espai buit o fossa, terra del territori que ens parla del lloc, vidre que ens remet a la transparència, cartes plenes de paraules que recorden proporcions humanes.

Així doncs, el monument commemoratiu es divideix en dues parts:

L'una parla del "buit" i se situa al cor del poble, remetent així al buit emocional que deixa qui no torna. La trobem a la plaça Vella de Torelló. Es representa amb una urna de vidre de 60 x 60cm de base per 1,70 cm d'alçada, ensorrada verticalment al terra. Les mesures remetent a

una proporció humana. Aquest espai envoltat de terra que ens pot recordar a una fossa conté a l'interior cartes manuscrites, redactades per persones que a través d'una convocatòria pública varen adreçar unes paraules a les desaparicions forçoses ocorregudes durant la guerra civil espanyola i la dictadura franquista. Així que, al cor del poble tenim un espai buit que acull paraules que recorden persones encara desaparegudes.

Per contraposició, molt a prop on es va exhumar el cos del Soldat del Puig, trobem la part del monument que parla del "ple". La trobem a la zona verda del carrer Portal de la Carrera de Torelló (GMS: 42°2'33"N, 2°15'51"). Es tracta de la mateixa proporció que l'urna anterior -60 x 60cm de base per 1,70 cm d'alçada-, però en aquesta ocasió la veiem plantada i plena de terra. Concretament la mateixa terra extreta de la plaça Vella. És també de vidre, com a símbol de transparència. Aquesta part ens remet a la "terra", tants anys amagada, enterrada i ara surt a la llum com a voluntat i símbol de reconeixement.

A les dues plaques situades al costat de cada una de les peces podem llegir la frase:

Aquest buit que deixa qui no torna, l'omplim de paraules que us recorden, l'omplim de terra callada que clama per sortir a la llum.